

2.33

Prostaatkanker is een veel voorkomende en meestal langzaam groeiende kankersoort. Jaarlijks krijgen 8000, vooral oudere mannen boven de 60 jaar, de ziekte. Afhankelijk van het stadium waarin de kanker zich bevindt en de leeftijd van de patient, zijn er verschillende behandelmethoden. Voor we gaan uitleggen welke dat zijn, vroegen we ons of u weet wat een prostaat is en wat voor een functie hij heeft. En dus gingen we de straat op.

3.34

De prostaatklier is zo groot als een walnoot en zit vlak onder de blaas. Het bovenste deel van de urinebuis loopt van de blaas door de prostaat naar de penis. Het scheidt een eiwitrijke vloeistof af, die belangrijk is voor het effectief transport van het sperma.

3.52

Paul Uithol heeft prostaatkanker. Hij kwam erachter toen hij met plasklachten naar de huisarts ging. Deze verwees hem door naar een uroloog. Er waren geen specifieke klachten die op prostaatkanker duiden, maar het bleek achteraf toch verstandig dat dhr Uithol met zijn klachten naar de huisarts ging.

4.57

PSA staat voor prostaat specifiek antigeen, een eiwit dat in iedere prostaatcel zit. PSA komt vrij als er weefsel in de prostaat beschadigd is. Dit kan komen door kanker, maar ook door een ontsteking. Een verhoogde PSA duidt dus niet altijd op kanker, maar je moet wel altijd een uroloog raadplegen om zeker te weten wat er aan de hand is.

5.17

Dokter Knipscheer is uroloog in het Scheper Ziekenhuis in Emmen. Zijn specialiteit is laparoscopische prostatectomie, het verwijderen van de prostaat via een inkijkoperatie.

6.45

In het gesprek met de uroloog werden Paul een aantal behandelmethoden voorgelegd: verwijdering van de prostaat of bestraling, inwendig of uitwendig. Hem werd aangeraden, gezien zijn leeftijd en het relatief vroege stadium waarin de kanker zich bevindt, de tumor te laten verwijderen.

7.22

Verwijdering van de prostaat kan op twee manieren: de klassieke, waarbij de prostaat wordt verwijderd via een snee in de buik. Of via de laparoscoop; hiervoor maakt de arts een hele kleine snee in de buik. Paul kiest voor deze laatste. Hij zoekt op internet waar hij voor deze ingreep terecht kan. Bij hem in de buurt blijkt deze behandeling niet beschikbaar en het ziekenhuis in Groningen heeft een wachttijd van 18 weken. Dat bevalt Paul niet en hij oriënteert zich op een behandeling in Duitsland.

8.22

Paul Uithol koos voor een laparoscopische verwijdering van de prostaat. Welke behandeling ook wordt toegepast, weet dat er altijd kans is op incontinentie en/of impotentie. Ondertussen is het half acht 's ochtends in Emmen. In alle vroegte bezoekt dokter Knipscheer nog even zijn patient van die dag, de heer Uithol.

8.55

De soort behandeling hangt mede af van de grootte van de tumor, de agressiviteit van de kanker en of de tumor binnen het prostaatkapsel is gebleven of al naar buiten is gegroeid. Patienten met een kleine tumor en zonder uitzaaiingen kunnen door een operatie of behandeling worden genezen.

Patienten waarbij de prostaatkanker via het bloed of de lymfe is uitgezaaid, kunnen meestal niet meer worden genezen. De behandeling is er dan puur op gericht de ziekte zoveel mogelijk tot stilstand te brengen.

11.17

Na een operatie van drie en een half uur gaat de heer Uithol naar een ruimte waar hij kan komen van de operatie.

11.29

Iedereen heeft uiteraard wel eens van prostaatkanker gehoord. Maar weet u er ook het fijne van? Om uw kennis over de ziekte te testen hebben we de volgende vragen voor u:

Hoeveel mannen overlijden er volgens u jaarlijks aan prostaatkanker. Zijn dat er A: 1500. B: 2400 of C: 3200. Het goede antwoord is B: 2400.

Oudere mannen die overlijden aan een andere ziekte of ouderdom, blijken soms ook prostaatkanker te hebben. Hoeveel procent van de overleden mannen boven de 70 had achteraf ook prostaatkanker? Is dat A: 30%, B:50% of C:70%. Het juiste antwoord is C: 70%.

Veel oudere mannen overlijden dus met prostaatkanker en niet door prostaatkanker. Dat betekent niet dat zij behandeld hadden moeten worden, maar dat je bij een niet agressieve vorm oud kan worden met de ziekte.

Tot slot vroegen wij ons af hoeveel procent van de mannen volgens u de ziekte heeft gekregen door een erfelijke aanleg?

Is dat A: 10%, B:25% of C:45%. Het goede antwoord is A: 10%.

12.48

Wilt u meer weten over prostaatkanker of heeft u hulp nodig bij het maken van keuzes van behandeling? Kijk dan op kiesBeter.nl.

12.54

Straks zien we hoe het de heer Uithol vergaat na zijn operatie en vertelt Jos Rietschoten waarom hij voorinwendige bestraling ofwel de Brachytherapie koos.

BREAK

14.02

Welkom terug bij kiesBeter waarin we het hebben over prostaatkanker. Welke behandelmethoden zijn er? Welk ziekenhuis en specialist moet je kiezen en wat komt er allemaal op je af als je prostaatkanker hebt? Op al die vragen geven we in deze aflevering het antwoord.

14.17

Chris Laarakker heeft sinds 1997 een verdachte prostaat. Acht jaar lang wachtte hij waakzaam af hoe de prostaat zich ontwikkelde. In 2005 werd uiteindelijk prostaatkanker geconstateerd. Hij ging voor zijn behandeling niet over één nacht ijs en bezocht maar liefst 9 urologen om te vragen wat de beste behandeling voor hem was. Vervolgens koos hij voor de uroloog die de ingreep het vaakst gedaan had.

Chris is coördinator Lotgenoten Contact bij de Stichting Contactgroep Prostaatkanker. Hij heeft een paar duidelijke adviezen:

16.43

De telefoongesprekken die Chris voert gaan meestal over de keuzes van behandelen en de mogelijke gevolgen ervan. Zo hebben veel mannen vragen over incontintie- en potentieproblemen die het gevolg kunnen zijn van een operatie of behandeling.

18.39

Jos van Rietschoten hoorde twee jaar geleden dat hij prostaatkanker heeft. Vóór die tijd was zijn PSA waarde al steeds verhoogd, waardoor hij de bui al zag hangen. PSA, is een eiwit dat in de prostaatcel zit en vrijkomt als er weefsel in de prostaat beschadigd is. Dat kan veroorzaakt worden door een ontsteking, maar ook door kanker. Bij een verhoogde PSA, dat in het bloed wordt gemeten, moet je altijd een uroloog raadplegen

19.12

In de jaren dat zijn PSA steeds verder steeg, had Jos zich al verdiept in de verschillende behandelingen. Toen de uroloog hem vertelde dat hij kanker had wist hij dus al precies welke behandeling hij wilde.

20.10

In het UMC in Utrecht is Professor Batterman werkzaam. Hij is radiotherapeut en gespecialiseerd op het gebied van Brachytherapie, een inwendige vorm van bestraling. Dit houdt in dat er radioactieve zaadjes in de prostaat worden gebracht. Deze vorm van behandelen past hij al toe vanaf 1981.

20.57

De ingebrachte radioactieve zaadjes doen de gehele prostaat langzaam verschrompelen. Mogelijke beschadigingen aan weefsel buiten de prostaat, zoals de urinebuis of de darm, komen nauwelijks. Daarnaast is de behandeling minder zwaar dan een operatie.

22.09

Na de brachytherapie kunnen plasklachten zoals branderige plas, vaak moeten plassen of meer moeite met plassen optreden. Deze klachten kunnen enkele maanden aanhouden. Ook kunnen er erectieproblemen optreden.

22.48

In het eerste deel heeft u kunnen zien dat de heer Uithol een operatie onderging waarbij met een laparoscopische operatie zijn prostaat werd verwijderd.

Twee uur na afloop van de operatie is de heer Uithol zover bijgekomen dat hij weer terug kan naar de afdeling. Zijn vrouw Betty is inmiddels ook gearriveerd. Eenmaal terug op zijn kamer voeren de verpleegkundigen direct de nodige controles uit en komt dokter Knipscheer aan het eind van zijn werkdag nog even langs om te kijken of de heer Uithol nog vragen heeft over de operatie.

24.28

Tot slot zetten we de belangrijkste punten uit deze aflevering voor u op een rij.

Bij plasklachten moet u altijd uw huisarts raadplegen

Als er een verhoogde PSA-waarde in uw bloed wordt gemeten betekent dit niet altijd dat u prostaatkanker heeft. Het kan ook duiden op een ontsteking.

Laat u goed voorlichten over de verschillende behandelmethoden en zoek hierover eventueel ook zelf informatie.

U mag altijd zelf kiezen naar welk ziekenhuis u gaat.

En weet tenslotte dat u bij elke behandeling het risico loopt op impotentie en of incontinentieklachten.

25.05

Meer informatie over prostaatkanker en de behandelmethoden vindt u op kiesBeter.nl.

Volgende week in KiesBeter laten we zien welke keuzes er allemaal zijn op het gebied van thuiszorg en verpleeg- en verzorgingstehuizen.